ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1961

Vyhlásené: 08.07.1961 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**66**

# ZÁKON

z 26. júna 1961

**o veterinárnej starostlivosti**

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

## § 1
## Základné ustanovenie

Účelom tohto zákona je upraviť veterinárnu starostlivosť tak, aby zodpovedala potrebám socialistickej živočíšnej veľkovýroby, plánovite podporovala jej rozvoj, zabezpečovala zdravie chovov hospodárskych zvierat, tým aby prispievala k predchádzaniu chorôb prenosných zo zvierat na človeka a súčasne zabezpečovala vytváranie podmienok pre výrobu zdravotne nezávadných a hodnotných potravín a surovín živočíšneho pôvodu a krmív, a to ako už v poľnohospodárskej výrobe, tak i pri priemyslovom spracovaní.

## Veterinárna starostlivosť

## § 2

(1) Veterinárna starostlivosť zahrňuje všestrannú ochranu zdravia zvierat i zveri (ďalej len „zvierat“) najmä hygienou ich plemenitby, odchovu, výživy, životného prostredia, ošetrovania a prepravy (premiestňovania) a vyhľadávaním príčin hromadných ochorení a ich odstraňovaním. Súčasťou veterinárnej starostlivosti je zabezpečovanie zdravotnej nezávadnosti krmív, dostatočného množstva účinných veterinárnych biopreparátov, liečív, vyšetrovacích a liečebných pomôcok a potrieb, ako aj zneškodňovanie tiel uhynutých zvierat, konfiškátov a odpadov živočíšneho pôvodu, prípadne starostlivosť o ich účelné a nezávadné využitie.

(2) Významnou súčasťou veterinárnej starostlivosti je ochrana štátneho územia proti zavlečeniu a šíreniu nákaz zvierat, ozdravovanie chovov hospodárskych zvierat a liečenie chorých zvierat.

## § 3

Veterinárna starostlivosť sa uplatňuje v plnom súlade s úlohami hygienickej a protiepidemickej starostlivosti a so zreteľom na plán rozvoja socialistickej poľnohospodárskej veľkovýroby a potravinárskeho priemyslu; jednotlivé opatrenia vychádzajú z politických a ekonomických rozborov a využívajú najnovšie pokrokové poznatky vedy. Vedeckovýskumná činnosť vo veterinárnom odbore sa zameriava na potreby veterinárnej starostlivosti.

### § 4

(1) V jednotných roľníckych družstvách, štátnych majetkoch a ostatných poľnohospodárskych závodoch a podnikoch spracúvajúcich potraviny a suroviny živočíšneho pôvodu a krmivá je veterinárna starostlivosť neoddeliteľnou súčasťou plnenia výrobných i ostatných pracovných úloh.

(2) V týchto závodoch a podnikoch zodpovedajú za plnenie úloh veterinárnej starostlivosti ich vedúci, v jednotných roľníckych družstvách predstavenstvá; na plnenie týchto úloh ustanovujú spôsobilých pracovníkov.

(3) Všetci pracovníci v týchto závodoch a podnikoch sú povinní aktívne sa podieľať na plnení úloh veterinárnej starostlivosti a stále si doplňovať základné znalosti na tomto úseku.

### § 5

(1) Požiadavkám veterinárnej starostlivosti musia zodpovedať projekty, výstavba, rekonštrukcia i údržba budov a zariadení pre zvieratá, ako aj podnikov a ich zariadení pre výrobu a spracovanie potravín a surovín živočíšneho pôvodu a krmív.

(2) Normy živočíšnych výrobkov, potravín a surovín živočíšneho pôvodu a krmív môžu sa schváliť, len keď vyhovujú tiež požiadavkám veterinárnej starostlivosti; technologické a pracovné postupy pri ich výrobe a spracovaní musia taktiež zodpovedať požiadavkám veterinárnej starostlivosti.

## Prevencia

### § 6

(1) Základným predpokladom rozvoja živočíšnej výroby a výroby hodnotných potravín a surovín živočíšneho pôvodu je zdravie zvierat, všestranná starostlivosť o ich správnu výživu a ošetrovanie a starostlivosť o zdravé prostredie chovov, ako aj účinné predchádzanie vzniku nákaz a chorôb zvierat dodržiavaním zoohygienických zásad a veterinárnych opatrení a sústavnými preventívnymi prehliadkami zvierat.

(2) Národné výbory zodpovedajú za komplexný rozvoj veterinárnej starostlivosti v poľnohospodárskych závodoch už pri zostavovaní plánu rozvoja poľnohospodárskej výroby a dbajú, aby sa v dlhodobých i ročných plánoch rozvoja poľnohospodárskej výroby v socialistických poľnohospodárskych závodoch uplatňovali požiadavky veterinárnej starostlivosti.

(3) Chovatelia a ošetrovatelia zvierat sú povinní osvojovať si základné znalosti o pokrokových spôsoboch chovu zvierat, o ochrane zdravia zvierat, o príznakoch a vzniku chorôb zvierat, o šírení hromadných ochorení zvierat a prenášaní niektorých nákaz medzi ľuďmi a zvieratmi navzájom, oznamovať včas podozrenia z ochorení, ako aj ochorenie a uhynutie zvierat a najmä zabezpečovať

a) odchov zdravých zvierat dôsledným dodržiavaním zásad hygieny plemenitby, výživy, životného prostredia a ošetrovania zvierat;

b) zdravotnú nezávadnosť potravín a surovín živočíšneho pôvodu a krmív predovšetkým v poľnohospodárskej prvovýrobe;

c) prvú pomoc a vyžiadanie odbornej veterinárnej pomoci chorým zvieratám a vykonávanie určených veterinárnych opatrení.

**§ 7**

(1) Miesta pre zvody zvierat, najmä nákupné a preberacie miesta pre jatočné zvieratá, miesta pre konanie trhov a výstav zvierat, ďalej zariadenia pre zabíjanie zvierat (ďalej len „bitúnky“), podniky a zariadenia pre spracovanie a ošetrovanie potravín a surovín živočíšneho pôvodu a krmív, ich zberne a sklady a prevádzka v nich musia zodpovedať požiadavkám veterinárnej starostlivosti; v súhlase s nimi musí sa vykonávať preprava (premiestňovanie) zvierat, potravín a surovín živočíšneho pôvodu.

(2) Miesta, podniky a zariadenia uvedené v odseku 1 podliehajú veterinárnemu dozoru.

**§ 8**

Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi určí veterinárne podmienky pre dovoz z cudziny, prevoz štátnym územím a vývoz zvierat, potravín a surovín živočíšneho pôvodu, ako aj iných predmetov, ktoré môžu byť nositeľmi zárodkov nákazlivých chorôb zvierat. Podniky zahraničného obchodu a dopravné podniky zodpovedajú za ich dodržiavanie.

**§ 9**
**Nákazy a iné hromadné ochorenia zvierat**

(1) Vznik nákaz a iných hromadných ochorení zvierat a podozrenie z nich musia sa ihneď ohlásiť národnému výboru a veterinárnemu stredisku, nákazy a ochorenia vyšetriť odborne spôsobilými veterinárnymi pracovníkmi a vykonať bez meškania ochranné a zdolávacie opatrenia.

(2) Zdolávanie hromadných ochorení zvierat sa vykonáva spravidla podľa ozdravovacích plánov poľnohospodárskych závodov schválených okresným národným výborom.

(3) Pre rozhodovanie o opatreniach na zdolávanie nákaz a iných hromadných ochorení zvierat zriaďujú národné výbory pri pôdohospodárskej komisii podľa potreby užšie (nákazové) komisie. Nákazové komisie majú 5 až 7 členov, ktorých volia národné výbory zo svojich odborných pracovníkov, z pracovníkov poľnohospodárskych závodov, ústavov, zariadení a pod. Za predsedu nákazovej komisie volí národný výbor spravidla poslanca - člena pôdohospodárskej komisie, za tajomníka komisie spravidla odborne spôsobilého veterinárneho pracovníka okresného, prípadne krajského veterinárneho zariadenia.

(4) Pri výskyte veľmi nebezpečných nákaz a iných hromadných ochorení, najmä ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, môže Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva urobiť mimoriadne opatrenia na ich rýchle zdolanie.

**Prehliadka jatočných zvierat a mäsa**

**§ 10**

(1) Jatočné zvieratá (dobytok, ošípané, ovce, kozy, kone a ostatní jednokopytníci, hydina a zajace), ktorých mäso je určené pre verejné zásobovanie, podliehajú povinnému veterinárnemu vyšetreniu pred zabitím, pri zabití a po zabití (prehliadka jatočných zvierat a mäsa).

(2) Jatočné zvieratá určené na spotrebu vo vlastnej domácnosti majiteľa zvieraťa (tzv. domáca zakálačka) podliehajú taktiež veterinárnemu vyšetreniu s výnimkou zdravých jahniat a kozliat do veku 3 mesiacov, zajacov a hydiny.

(3) Mäso jatočných zvierat sa označí a smie sa použiť podľa výsledkov prehliadky; mäso nevyšetrené a mäso označené podľa výsledku prehliadky za nepoužívateľné nesmie sa uvádzať do obehu.

(4) Zverina, ryby a iné zvieratá alebo ich časti, ak sú určené na výživu alebo na kŕmenie alebo sa spracúvajú pre tieto účely, podliehajú veterinárnemu vyšetreniu, pokiaľ tak učí vykonávací predpis.

**§ 11**

(1) Jatočné zvieratá, ktorých mäso je určené pre verejné zásobovanie, musia sa zabíjať na bitúnkoch; nákupné miesta pre jatočné zvieratá musia sa od bitúnkov oddeliť.

(2) Choré zvieratá a zvieratá podozrivé z nákazy, určené na zabíjanie na bitúnkoch, musia sa dopraviť do osobitných bitúnkov (sanitných), prípadne do sanitných oddelení bitúnkov, pokiaľ Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v dohode s Ministerstvom potravinárskeho priemyslu a ostatnými zúčastnenými ústrednými úradmi pre odôvodnené prípady neurčí inak. Podrobnosti o spôsobe dopravy a o úhrade nákladov za dopravu týchto zvierat určí vykonávací predpis.

**Vykonávanie veterinárnej starostlivosti, prehliadok jatočných zvierat a mäsa a zabezpečovanie zdravotnej nezávadnosti potravín a surovín živočíšneho pôvodu**

**§ 12**

(1) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v úzkej súčinnosti s krajskými národnými výbormi metodicky riadi, kontroluje a napomáha plnenie úloh veterinárnej starostlivosti a úloh pri prehliadke jatočných zvierat a mäsa; podľa zásad vydaných spoločne s Ministerstvom zdravotníctva riadi, usmerňuje a kontroluje vykonávanie hygienických opatrení na zabezpečovanie zdravotnej nezávadnosti potravín a surovín živočíšneho pôvodu ako pri ich výrobe v poľnohospodárstve a dovoze z cudziny, tak i pri ich spracovaní, ošetrení, uchovaní, preprave a skladovaní, a to až do ich uvoľnenia do obehu. Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v prípadoch uvedených v § 9 ods. 4 veterinárnu činnosť i vykonáva.

(2) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva zriaďuje na vykonávanie a kontrolu úloh podľa odseku 1 zariadenia, ústavy a podniky a stará sa v súčinnosti s národnými výbormi o výchovu odborných kádrov.

(3) Okresné národné výbory zabezpečujú úlohy veterinárnej starostlivosti a dozerajú na ich plnenie, organizujú opatrenia na zdolávanie nákaz a iných hromadných ochorení, zabezpečujú prehliadky jatočných zvierat a mäsa a starajú sa o odborné liečenie zvierat; podľa zásad uvedených v odseku 1 robia opatrenia na zabezpečovanie zdravotnej nezávadnosti potravín a surovín živočíšneho pôvodu. Odbornú činnosť smerujúcu k plneniu týchto úloh vykonávajú odborne spôsobilí veterinárni pracovníci okresných veterinárnych zariadení; títo pracovníci vykonávajú tiež hygienický dozor nad zdravotnou nezávadnosťou potravín a surovín živočíšneho pôvodu, a to vždy v úzkej súčinnosti s orgánmi hygienickej a protiepidemickej služby.

(4) Miestne národné výbory dbajú o vykonávanie veterinárnej starostlivosti priamo v poľnohospodárskych závodoch a robia v určenom rozsahu neodkladné opatrenia na zdolávanie nákaz a iných hromadných ochorení zvierat; v súčinnosti s okresnými národnými výbormi organizujú rozširovanie znalostí o všestrannej veterinárnej starostlivosti cieľavedomou osvetovou činnosťou. Veterinárni pracovníci veterinárnych zariadení pracujú v úzkej súčinnosti s miestnymi národnými výbormi a pomáhajú im pri uplatňovaní veterinárnej starostlivosti.

(5) Národné výbory sa pri riadení a dozore nad plnením úloh podľa predchádzajúcich odsekov plne opierajú o účasť a iniciatívu pracujúcich a o ich dobrovoľné spoločenské organizácie.

**§ 13**

(1) Pri plnení úloh podľa ustanovenia § 12 môžu národné výbory najmä:

a) dávať zodpovedným vedúcim poľnohospodárskych závodov, priemyslových, dopravných a iných podnikov, zariadení, ústavov i úradov a jednotlivým osobám záväzné pokyny potrebné na uplatnenie riadnej veterinárnej starostlivosti;

b) nariadiť opatrenia účelné a potrebné na ochranu zdravia zvierat, na zamedzenie šírenia nákaz a iných chorôb zvierat a na ich zdolávanie, prípadne nariadiť usmrtenie zvierat, ošetrenie a v krajnom prípade i zničenie predmetov, ktoré sú nositeľmi zárodkov nákazlivých chorôb, a izoláciu osôb alebo iné obmedzenia v osobnom styku;

c) nariadiť opatrenie na ochranu zdravia zvierat pred chorobami, ktoré sú spoločné zvieratám i ľuďom;

d) zakázať výrobu, spracovanie a uvádzanie potravín a surovín živočíšneho pôvodu a krmív do obehu, prípadne nariadiť ich vyskladnenie, iný spôsob ich použitia alebo ich zneškodnenie, ak sú zdravotne závadné, menejhodnotné alebo ak hrozí nebezpečenstvo ďalšieho ich znehodnotenia.

(2) Okresné národné výbory môžu poveriť odborne spôsobilých veterinárnych pracovníkov svojich veterinárnych zariadení, aby robili niektoré opatrenia uvedené v odseku 1. O odvolaní proti opatreniam týchto pracovníkov rozhoduje okresný národný výbor.

(3) Odborne spôsobilí veterinárni pracovníci sú oprávnení pri plnení a kontrole úloh podľa § 12 vstupovať do poľnohospodárskych závodov, priemyslových, dopravných a iných podnikov, zariadení, ústavov i úradov, požadovať doklady a údaje potrebné na vykonávanie svojej činnosti, odoberať vzorky na vyšetrenie a požadovať pomoc potrebnú na riadny výkon veterinárnej činnosti. Za odobraté vzorky potrebné na vyšetrenie sa neposkytuje náhrada.

(4) Vedúci organizácií uvedených v odseku 3, ich pracovníci, prípadne i iné osoby, ktorých účasť je pri výkone činnosti odborne spôsobilých veterinárnych pracovníkov nevyhnutná, sú povinní pomáhať pri ich činnosti, poskytnúť požadované údaje, vecné prostriedky a osobnú pomoc pri vyšetrovaní, prehliadke a posúdení zvierat, potravín a surovín živočíšneho pôvodu. V organizáciách, v ktorých je potrebný trvalý veterinárny dozor, sú vedúci týchto organizácií povinní poskytnúť vecnú pomoc a umožniť najmä riadne vyšetrenie jatočných zvierat a mäsa a laboratórne skúšky.

(5) Úkony podľa tohto zákona vykonávané odborne spôsobilými veterinárnymi pracovníkmi sú bezodplatné, pokiaľ osobitné predpisy alebo Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva neurčia inak.

**Všeobecné a záverečné ustanovenia**

**§ 14**

(1) Riadenie výroby veterinárnych biopreparátov vyrábaných v ústavoch a iných zariadeniach podliehajúcich Ministerstvu poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, dozor nad ich výrobou a distribúciou, ako aj dozor nad ich dovozom prislúcha Ministerstvu poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva.

(2) Vyrábať, dovážať a uvádzať do obehu siliace prostriedky pre zvieratá je dovolené len so súhlasom Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva.

**§ 15**

Veterinárnu starostlivosť v útvaroch a zariadeniach ozbrojených síl upravujú predpisy, ktoré vydajú ministerstvá vnútra a národnej obrany. Orgány ozbrojených síl postupujú pri vykonávaní veterinárnej starostlivosti primerane podľa tohto zákona v úzkej súčinnosti s národnými výbormi.

**§ 16**

Opatrenia pri chorobách zvierat prenosných na ľudí sa vykonávajú vždy v úzkej súčinnosti s orgánmi hygienickej a protiepidemickej služby.

**§ 17**

Osobitné predpisy určia, v ktorých prípadoch a za akých podmienok sa poskytujú zo štátnych prostriedkov podpory na úhradu alebo zmiernenie škôd spôsobených tým, že sa nariadilo zabíjanie zvierat alebo že zvieratá uhynuli pri nákazách a iných hromadných ochoreniach alebo že sa nariadili ochranné a zdolávacie opatrenia, ako aj náhrady ušlého zárobku alebo výdavkov vzniknutých pracujúcim v dôsledku izolácie nariadenej pri opatreniach proti nákazám zvierat.

**§ 18**

Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva vydá v dohode s Ministerstvom zdravotníctva a s ostatnými zúčastnenými ústrednými úradmi predpisy na vykonanie tohto zákona.

**§ 19**

Zrušuje sa

1. Zákon č. 187/1950 Zb. o zdokonalení živočíšnej výroby;
2. vládne nariadenie č. 99/1952 Zb. o organizácii veterinárnej služby a o niektorých veterinárnych opatreniach (veterinárny poriadok).

**§ 20**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. októbrom 1961.

**Novotný v. r.**

**Fierlinger v. r.**

**Široký v. r.**

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.